

Stichting Pensioenfonds TNO

Life & Pension

21e jaargang – nummer 1 – maart 2021

Kostijn van Gerven,
directeur Pensioenfonds TNO

Beste lezer,

2020 was een heel vreemd jaar. In veel opzichten. Als gevolg van de coronapandemie werken we zo'n beetje vanaf maart 2020 vanuit huis. Dat was in het begin even spannend: kunnen we alle processen vanuit huis aansturen? Lukt het om de vergaderingen vanuit huis achter de computer te houden? En misschien wel het allerbelangrijkste: kunnen de organisaties die onze belangrijkste processen uitvoeren de dienstverlening op peil houden? Het was, denk ik, voor iedereen even wennen, maar we zijn er snel in geslaagd om alles door te laten lopen.

In de zomermaanden was enige versoepeling mogelijk en konden we weer gedeeltelijk vanuit ons kantoor werken en kon het Bestuur weer fysiek bij elkaar komen voor vergaderingen. Maar toen in het najaar de 'tweede golf' zich aankondigde was het weer grotendeels werken vanuit huis en vergaderen achter de computer.

Ook de beurzen hebben een grillig koersverloop laten zien. Met aanvankelijk een heel forse daling van de koersen in maart 2020, maar ook wel weer een snel herstel. En zelfs recordhoogten aan het eind van 2020. Het snelle herstel, en zeker de records op de beurzen aan het eind van het jaar doen vreemd aan in het licht van alle economische maatregelen om de pandemie te beteugelen. De enorme steunmaatregelen die de overheden zowel in Europa als in de Verenigde Staten hebben genomen, alsmede het feit dat er een vaccin op de markt zou komen, verklaren het optimisme op de beurzen.

Alleen de rente blijft een probleem. De rente is vorig jaar weer sterk gedaald en het hele jaar heel laag gebleven. En zoals u weet merken pensioenfondsden dat meteen in hun dekkingsgraad.

Gelukkig is er nooit sprake geweest dat we de opgebouwde pensioenen zouden moeten korten. Maar we waren ook niet in staat om de pensioenen te indexeren.

O ja, en dan was er in juni 2020 ook nog het pensioenakkoord. Inmiddels is daar het nodige over bekend. 2021 zal dan ook in het teken staan van de uitwerking van het nieuwe pensioencontract voor ons fonds.

Ik heb geprobeerd om u gedurende het jaar op de hoogte te houden door periodiek een tekst op de website te plaatsen. Als daar dit jaar weer aanleiding voor is, dan zal ik dat continueren. Tevens verwacht ik dat we u ergens in de tweede helft van 2021 meer kunnen vertellen over het nieuwe pensioencontract. Wellicht in de vorm van een webinar.

En dan hoop ik dat we snel opschieten met het inenten tegen corona en dat we weer naar een enigszins 'normale' situatie kunnen teruggaan.

Hartelijke groet,
Kostijn van Gerven
directeur

Corona en uw laatste werkdag: hoe is dat?

Twee persoonlijke verhalen van collega's

John Makkus nam na 39 jaar afscheid van TNO

John werkte fulltime als research medewerker bij Defensie en Veiligheid bij de afdeling energetische materialen. Volledig met pensioen wilde hij nog niet. Hij had het erg naar zijn zin met fijne collega's en uitdagend werk. John was dan ook erg blij dat hij na zijn AOW-datum, 12 februari 2020, parttime kon blijven werken. Zijn laatste werkdag kwam onverwachts. Zijn tijdelijke contract werd - net als de meeste andere tijdelijke contracten - niet verlengd vanwege de coronacrisis.

“Het is geen fijn moment om nu met pensioen te gaan. Dat is voor niemand leuk, maar ik had het geluk dat het toen zomer was.”

Hoe heb je afscheid genomen?

“Mijn pensioendatum heb ik op 12 februari 2020 klein gevierd. Ik ging immers niet echt weg. Mijn afdelingshoofd had een koffiemoment voorgesteld met mijn directe collega's. Gelukkig kon dat toen nog net. Toen ik in augustus 2020 definitief afscheid nam, hebben we met een klein clubje collega's buiten rond een paar tuinbanken bij het lab een biertje gedronken. Dat was het. Het was zeker gezellig, maar daarna heb je wel een brok in je keel. Ik had het heel leuk gevonden om met collega's uiteten te gaan om het samen te vieren of desnoods later nog een keer. Als je al 39 jaar ergens werkt, bouw je een band op met collega's. Bij TNO heb ik altijd veel aardige collega's om me heen gehad. Het vormde een groot deel van mijn sociale leven en dat is er dan ineens niet meer.”

Kees van der Pauw werkt al meer dan 45 jaar voor TNO

Ruim 45 jaar geleden begon Kees als chemisch analist in Zeist. Later heeft hij de overstap gemaakt naar kwaliteit en heeft hij in verschillende kwaliteitsfuncties gewerkt tot zijn AOW-datum. Dat was 14 april 2020. Zijn chef heeft hem toen gevraagd of hij nog voor een paar uur in de week wilde blijven. Zodoende werkt hij nog als kwaliteitsadviseur voor TNO om zijn opvolger te ondersteunen. Iets wat Kees met veel plezier doet.

“Je sluit een groot stuk van je leven af. Ineens ga je een ander leven in. Dat wil ik op een mooie manier afsluiten.”

Hoe was je afscheid?

Kees heeft nog niet echt afscheid kunnen nemen. “Mijn pensioendatum was 14 april 2020, daar heb ik echt naartoe geleefd. Er stond een afscheidsreceptie gepland, maar die kon niet doorgaan. Net een maand ervoor was de lockdown ingegaan. Met een klein groepje hebben we toen op gepaste afstand bij elkaar gezeten. De ruimte was versierd en mijn opvolger heeft een toespraak gehouden. Het echte afscheid is uitgesteld. Ik hoop dat dat nog kan in wat voor vorm dan ook, maar inmiddels zijn we bijna een jaar verder. Er zijn ondertussen een aantal collega's uit dienst gegaan, een paar zijn nu ook met pensioen en een groep collega's is verhuisd van mijn standplaats Zeist naar Utrecht. Dat maakt het ook wel lastig.”

Dit is een fragment uit het interview met John en Kees. Lees het volledige verhaal in de online editie op www.lifeandpension.pensioenfondstno.nl

Hoe corona uw pensioen raakt

Allereerst leven we heel erg mee met eenieder die door de coronacrisis wordt geraakt. Of het gaat om zorgen om gezondheid, familie of werk. Laten we hopen dat de komende tijd weer wat lichtpuntjes brengt. Maakt u zich zorgen over uw pensioen vanwege de corona? Ons pensioenfonds staat er gelukkig redelijk goed voor.

Financieel

Door de coronacrisis blijft de kans op korten hoger dan daarvoor. Wat verder de financiële gevolgen zijn van de coronacrisis is nog moeilijk vast te stellen. Wat we wel weten is wat de dekkinggraad afgelopen tijd heeft gedaan. Deze actuele dekkinggraad laat zien of we aan onze toekomstige verplichtingen kunnen voldoen. Na de flinke daling in maart 2020 is de

dekkinggraad weer wat opgekrabbeld, maar terug op het niveau van begin 2020 zijn we zeker nog niet. Verder is de indexatie - net als vorig jaar - 0%. In koopkracht gaat uw pensioen er dus iets op achteruit.

Organisatorisch

Ondanks het thuiswerken, lopen alle processen gewoon door. Dat geldt zowel voor ons als voor onze pensioenuitvoerder AZL. Uiteraard houden we dat kritisch in de gaten. Een voorbeeld hiervan zijn de pensioenbetalingen. Elke maand worden die op de 23^e overgemaakt. Wel adviseren we om zoveel mogelijk informatie digitaal naar AZL te sturen als dat van toepassing is. En het is dus van belang dat uw mailadres goed geregistreerd staat

bij uw persoonlijke gegevens bij *Mijn pensioen*. Lukt het niet met inloggen of heeft u een pensioenvraag? AZL is gewoon telefonisch bereikbaar. Ze zijn bereikbaar op 088 – 1162 401 of mail naar pf-tno@azl.eu. Het bestuursbureau kunt u het best per mail bereiken: info@pftno.nl.

Drie praktische tips

Bent u nog niet pensioengerechtigd? We hebben drie praktische tips voor uw pensioen. Bekijk ze in de online editie op www.lifeandpension.pensioenfondstno.nl.

Een bericht van eTNOs

Geschiedenis

De eTNOs werkgroep 'Geschiedenis van TNO' heeft de afgelopen jaren een stamboom van TNO samengesteld die de ontwikkeling van de organisatie op hoofdlijnen beschrijft. In de stamboom staat een aantal breuklijnen vanwege ingrijpende reorganisaties. We hebben nu die reorganisaties beschreven om die breuklijnen te verklaren, maar ook omdat die reorganisaties vaak ingrijpende gevolgen hadden voor de medewerkers. Bent u benieuwd naar het resultaat? Zowel de stamboom als het boekje over de reorganisaties zijn te vinden op www.etnos.nl onder 'Geschiedenis TNO' en vervolgens staat het bij 'Boeken eTNOs'. Ook is er een (beperkte) mogelijkheid om de papieren versie te ontvangen.

U kunt die aanvragen via geschiedenis@etnos.nl.

Oproep

Onlangs kreeg de eTNOs werkgroep 'Geschiedenis van TNO' deze foto met Van Kooten en De Bie in gevecht met een wapperende vlag. De foto is in 1974 in de windtunnel van TNO in Apeldoorn gemaakt door Kees Heck tijdens de opname van de leader van het tv-programma van het Simplistisch Verbond. De foto kwam door toeval bij de werkgroep terecht. Om dat toeval een handje te helpen, hebben we een suggestie. Heeft u TNO-materiaal dat het bewaren waard is, markeer dat dan met 'eTNOs

Foto: Kees Heck

Geschiedenis' en het e-mailadres geschiedenis@etnos.nl. Nabestaanden hoeven dan niet te puzzelen wat er gedaan moet worden met die TNO-spullen. Wij bekijken en selecteren het materiaal en brengen dit vervolgens naar het TNO-archief in Den Haag. U mag natuurlijk ook direct contact met ons opnemen.

eTNOs werkgroep 'Geschiedenis van TNO' Robert Arlman, Jan-Anne Boswinkel, Gerard van de Schootbrugge, Johan van Veen, Flora de Vrijer, Henk van Wijck

Overleden pensioengerechtigden

Juni 2020

H. Goudfrooij	Amsterdam	88
F. Wielink	Ridderkerk	82
Mw. H. de Graaf	Koudekerk aan den Rijn	78
A.S. Berkel	Apeldoorn	76
Mw. P.A. Broerse-Scheeper	Utrecht	88
W.J.A. Goedhard	Escharen	81

Juli 2020

J.D. van der Baan	Bennekom	81
A. van der Plas	Heemstede	85
Mw. J. Hoogendoorn-Bronscheer	Hilversum	81
Mw. A. Ruts-Valk	Rotterdam	86
W. Regensburg	Eerbeek	91
Mw. C.H.E. Kwant-Ploos van Amstel	Bennekom	97
E.R. Meijer van Putten	Houten	94
Mw. V.M.D. Straeter	Olst	71
Mw. L. van der Plas-ter Heide	Eindhoven	97
O. Sijbrandij	Wageningen	100
A. Rörsch	Leiden	88
Mw. G. Visscher-Pesman	Siddeburen	84
Mw. L.M. Bon-Visser	Heemstede	81
Mw. J. de Wekker	Beverwijk	77
Mw. V.M. Sirre	Schijndel	70
Mw. G.C.M. Flaton	Ridderkerk	76
P.C.J. Bentvelzen	Apeldoorn	88
Mw. A.A.T. Brouwerens-Windt	Epe	85
W.F. Harberts	Almere	72
Mw. G. de Jong	Groningen	84
H. Loeven	Oegstgeest	87
Mw. M.M.A. van Dorth-Smit	Maassluis	88
Mw. G.M. van Houten-Dukker	Leidschendam	84

Augustus 2020

Mw. M.H. van Duijn	Zandvoort	72
N. Kramer	Rijswijk	94
Mw. E. von Rosenstiel-Greffenius	Hamm, Duitsland	89
Mw. G.H. Middelkoop-Köhler	Delfgauw	96
Mw. N.L. Wagner-Goldman	Heemskerk	95
Mw. M. Baas-Borremans	Blaricum	85
Mw. G. Schoon	's-Gravenhage	94
L. van Wijk	Haarlem	91
G.G.J. Aartse	Renkum	85
F.C.C.V. Julien	De Meern	80
M.V. Besselaar	Niederuzwil, Zwitserland	68
R.C. Schenk	Bentveld	93
Mw. E. Janssen-Oudshoff	Haren	93
Mw. W.C. Verschoor-Reekers	Delft	90
Mw. J.M.C. Bakker-Rieff	Leiden	91
Mw. A.M. Koonen	Heerlen	91
Mw. G.A. Bredero	Alphen aan den Rijn	88
F. Wesseling	Haarlem	77
Mw. W.H. Kuiper-Verkuyll	Amsterdam	93
Mw. E. Schaap-Schröder	Scherpenzeel	93
J.P. Heederik	Zweeloo	76
D. Wegen	Ede	69
J. Dekker	Delft	94

September 2020

K. van 't Hof	Zeist	91
Mw. S.W. Meijer-Ran	Bilthoven	91
J.A. Nieuwenhuis	Kleve, Duitsland	75
Mw. H.A. Hockx-van Gentevoort	's-Gravenhage	90
Mw. B.H. van 't Root-van de Laar	Rosmalen	99
Mw. G.J.E.H. de Kler-Binkhorst	Apeldoorn	88
Mw. A.L.H.M. Flippo-Sutorius	Malden	87
Mw. M. den Dulk	's-Gravenhage	66
Mw. C.M.H. de Jager-Schnepfer	Rijswijk	94
W.F. Schuit	Ede	82
E.A. Brunner	Ede	80
M. Mostert	Ede	97
Mw. S.E. Remmelts-Geerlings	Gouda	91
J. Snieder	De Meern	92
R.P.B.M. Koendering	Rotterdam	75
A.J. Stam	Winsum	92
Mw. G.M.J. Sengers-van der Kraan	Rijswijk	73

Oktober 2020

Mw. N.G. Steensma	Zeist	100
H. Wieringa	Barendrecht	97
Mw. J. Sol-Doedens	Haren	94
Mw. C.A.M. Willems-Dreezen	Maastricht	72
I.P.L. Koperberg	Almere	98
Mw. H. Schuur-Dijk	IJmuiden	95
A.L. Bouma	Amsterdam	100
A.A.N. Sulsters	Venray	91
Mw. M.H. Tjepkema-de Boer	Almelo	97
A.G. Phaff	Wageningen	89
J.H. du Clou	Delft	80
Mw. M.C. van Krugten-van der Ploeg	Zwijndrecht	93
Mw. J.C.C. Kamphuis-Nijssen	IJsselstein	88

G.W. Beijleveld	Voorburg	84
Mw. J.A.M. Overmars-de Greef	Utrecht	90
Mw. G.H.M. Kersten-Hazelzet	Zoetermeer	88
W. de Vries	Zevenhuizen	94
Mw. J.M.T. Tervoort-Pierik	Utrecht	85
Mw. E.C. Hilleveld	's-Gravenhage	93
Mw. H. van 't Leven-Koopman	Wageningen	97
H. Compaan	's-Gravenhage	88
Mw. W.J.M. van Leeuwen-Goemans	Maassluis	73
Mw. J. van der Elburg	Rotterdam	85
J.C. Donkelaar	Voorburg	93
Mw. L. Bergshoeff-Fennema	Rijswijk	90
D.H. Kaptein	Lith	83
Mw. N.S. Hoogenraad-Overgaauw	Dwingeloo	87

November 2020

Mw. H.A. van der Vegt-Bakker	Delft	92
Mw. H.J. Ciere-de Graaf	Nieuwkoop	91
A. Korver	Amsterdam	74
Mw. W.J. Stol-Kloeze	Bennekom	95
Mw. P. Boxma-Koopman	Velp	90
F. Gransch	Oegstgeest	80
Mw. M.G.C. Fanchamps	Barendrecht	76
E. van Dijk	Bodegraven	72
B. Houwink	's-Gravenhage	91
Mw. L.C. Apon	Leiden	76
Mw. M.P.M. Weezenaar-de Ru	Zoetermeer	95
H.H. Valkhof	Renkum	72

December 2020

J. Dommerholt	Lochem	74
Mw. H. Smit-Scheffener	Heemstede	87
Mw. D. Gerk-de Vries	Zoetermeer	82
Mw. J.G.M. Hessing	Zeist	77
W.C. Angenent	Wageningen	93
G. Wentink	Apeldoorn	89
Mw. M.A.B. van Raamsdonk-Hoekstra	Almere	87
R.L. Polak	Amsterdam	95
J. Wildschut	Zeist	76
Mw. N.D. Hofschreuder-Baart	Maarsssen	84
P.T. van Eijk	Strijen	85
R. van der Meer	Wieringerwerf	79
Mw. L.L.M. Schimmel-Thijs	Delft	92
Mw. A.M. Kolstee-van der Horst	's-Gravenhage	85
Mw. D.M. Donkelaar-de Jonge	Voorburg	98
Mw. T. de Nie	Bergen op Zoom	84
Mw. A.M. Pangalila-Giesel	Eindhoven	86
H.T. Hoeksema	Ermelo	84
Mw. B.M. van den Heuvel-Schoemaker	Delft	95
Mw. M.W. Liedorp-de Visser	Delft	97
Mw. H. Balkenende-Smit	Hazerswoude-Dorp	86
Mw. G.G. Berwers-de Boer	's-Gravenhage	99
Mw. M. Teunissen van Manen	Bilthoven	94
A.A. Dekker	Zwijndrecht	85
Mw. J.C. Pot-de Kam	Delfgauw	90
Mw. W. Lennings-Damsteegt	Pijnacker	93
Mw. A.M. Heuvelman-Schilt	Krimpen aan den IJssel	79
A.M.E. van Woerdekom	Bennekom	73
J. van der Tuin	Delft	73
Mw. M.E. de Roo-Moorees	Ede	97

Januari 2021

P.C. Regensburg	Leiderdorp	90
Mw. Y.G. Siedenburger-Bosman	Apeldoorn	81
P. Padmos	Amersfoort	79
Mw. C.J.M. Vaes-Hiep	Ede	72
A. Romeijn	Fourways, Zuid-Afrika	91
Mw. E.M. de Bruijn	Den Dolder	92
Mw. S.C. Houtzager	Son	97
Mw. M. Muijlwijk-van Tuuren	Oegstgeest	84
W. Oudshoorn	Waddinxveen	91
A.K. Korving	Zoetermeer	87
Mw. G.M. Ronner-Westra	Apeldoorn	88
H.R. van Nauta Lemke	's-Gravenhage	96
H.A.L. Clasener	Assen	88
B. van der Wal	Renkum	86
J. Nauta	Groningen	83
J.J. Tick	Lelystad	90
Mw. T. van der Kruijssen-Smid	Velserbroek	87
Mw. M.T. Weytingh-de Heer	's-Gravenhage	76
Mw. J.A.C. Lelie-Hordijk	Lelystad	91
Mw. J.M. ten Dam-Boomkamp	Arnhem	84
C. van Schooneveld	Ter Aar	87
Mw. M. Gerritsen-Groen	Leusden	101
Mw. W.A.J. Wanders-Wildring	Apeldoorn	81
B.H. Wijngaard	Bathmen	93
A.W. Barendsz	Katwijk	76
Mw. M.G. Driessen-Baan	Bodegraven	96
F. Driessen	Zeist	85
H.A. Bakkeren	Bleiswijk	77

Eerlijk beleggen

INSPIRATIE

Risico

Neemt u deel aan de aanvullende pensioenregeling? Uit onderzoek* is gekomen dat voor de meeste deelnemers een neutraal of offensief risicoprofiel passend kan zijn. Past een defensief profiel niet bij u? Met de inloggegevens van NN IP kunt u op <https://wn-mijnpensioen.nnip.com> de rekening(en) voor uw Extra Pensioen, Netto Pensioen en/of TOP zelf beheren en uw beleggingsprofiel instellen. Aan de hand van een paar vragen checkt NN IP of dat profiel past bij uw draagkracht. Dat is een verplichte wettelijke check. Lukt het niet met inloggen? Neem dan contact op met de klantenservice van NN IP: 0800 - 645 67 36.

*Lees meer over het onderzoek en de uitkomst in de online editie van de Life & Pension

Ruim een jaar geleden hebben we een meerjarenplan vastgesteld voor ons ESG-beleid (Environment, Social en Governance) om op de langere termijn het verschil te kunnen maken. We hebben in 2020 al goede stappen gezet. Zo is het pensioenfonds actief betrokken bij het opzetten van een ESG-rapportage door onze bewaarbank. Dit stelt ons in staat om gericht de dialoog aan te gaan met onze vermogensbeheerders. Verder hebben we in 2020 een systeem opgezet om bedrijven uit te kunnen sluiten die feitelijk in handen zijn van landen die de mensenrechten schenden. Daarnaast sluiten we nu ook bedrijven uit die 5% of meer van hun omzet halen uit de verkoop van tabak. Het totaal aantal bedrijven dat is uitgesloten, is toegenomen van 70 (eind 2019) naar circa 320 (eind 2020).

Impact investering

Verder willen wij met de impact investering een bijdrage leveren aan de oplossing van wereldwijde problemen, zoals armoede, ongelijkheid en klimaatverandering. Samen met sponsor TNO zijn we aan het kijken welke van de 17 Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties voor ons interessant zijn. Daar zullen vervolgens investeringsprojecten bij gezocht worden. We houden u op de hoogte.

Kritische vragen

Bekijk in de online editie van de Life & Pension zeven kritische vragen die gesteld zijn tijdens het webinar 'Inkomen voor later' met de antwoorden. Lees daar ook hoe maatschappelijk verantwoord beleggen risico's kan hebben. Door te kiezen voor duurzaamheid, kan een belegging in waarde dalen.

Wat moet u doen als... Drie praktische tips

1. Wat kan ik doen als ik een idee heb voor het ESG-beleid?

Natuurlijk waarderen we het als u een idee heeft voor ons ESG-beleid (Environment, Social and Governance). U kunt het mailen het bestuursbureau: info@pftno.nl. De commissie ESG-beleid van Pensioenfonds TNO zal uw idee waar mogelijk meenemen.

2. Wat moet ik doen als ik langdurig ziek ben of minder kan werken?

Pensioenfonds TNO heeft een regeling voor als u langdurig ziek bent. Uw pensioenopbouw loopt door alsof

u nog volledig werkt en er is een mogelijke aanvulling op uw WIA-uitkering als u voor meer dan 35% arbeidsongeschikt raakt en uw pensioengevend inkomen boven het maximum dagloon uitkomt. Zolang u in dienst bent en nog niet (gedeeltelijk) met pensioen gaat, kunt u daarvoor in aanmerking komen. Neem tijdig contact op met AZL voor meer informatie.

3. Waar moet ik op letten als ik mantelzorg ben?

Als u minder gaat werken omdat u mantelzorg bent, dan kan dat invloed hebben op uw pensioenopbouw. Bent u mantelzorg van uw ouder(s) en ontvangt uw ouder(s) pensioen van Pensioenfonds TNO? Neem dan contact op met AZL om te vragen wat u moet weten en wat u kunt regelen voor uw ouder(s): pf-tno@azl.eu of 088 - 1162 401.

Meer tips? Kijk op onze site www.pensioenfondstno.nl bij 'Wanneer in actie komen'.

Indexatie: 0%

In 2021 kunnen we de pensioenen niet mee laten groeien met de prijsstijgingen. Ook voor de komende jaren verwachten we dat we uw pensioen niet mee kunnen laten groeien. We mogen de pensioenen alleen indexeren als er voldoende reserves zijn. Daarvoor gelden wettelijke richtlijnen.

Nieuwe premieafspraken 2021

De vijfjarige premieafspraken liep eind 2020 af. Inmiddels is bij de arbeidsvoorwaardenonderhandeling de nieuwe premie en pensioenopbouw ingegaan op 1 januari 2021. De totale premie gaat omhoog van 18,2% naar 20,33% en de opbouw wordt verlaagd van 1,75% naar 1,46%.

De pensioenpremie is niet volledig kostendekkend. Er moet kapitaal uit de pensioenreserve worden toegevoegd om de nieuwe pensioenaanspraken te financieren. Om pensioenen vanuit een evenwichtige belangenbehartiging te beschermen tegen fluctuaties van de marktrente, wordt elk jaar op 30 september gekeken hoe we ervoor staan. Indien nodig wordt de premie in het jaar daarop met een toeslag verhoogd en/of er is een verlaging van de pensioenopbouw. Bij de premie voor 2021 was niet nodig.

De nieuwe premieafspraken en de andere jaarlijkse, fiscale (wettelijke) wijzigingen per 1 januari 2021, worden uitgebreid toegelicht in het nieuwsbericht op de site.

Nieuwe stelsel

Als alles voorspoedig verloopt wordt op 1 januari 2022 de wet voor het nieuwe pensioenakkoord van kracht. Achter de schermen zijn we bezig met de voorbereidingen. Zo hebben we al een route voor implementatie en een projectplan opgesteld. Het duurt nog wel even voordat uw nieuwe pensioenregeling start, want dan hebben we het over 1 januari 2026. Gaandeweg zal het concreter worden wat de nieuwe pensioenafspraken voor u betekenen. We houden u op de hoogte van de ontwikkelingen.

Nieuwe bestuursleden namens werknemers

Jamilja van der Meulen en Jeroen Brouwer zijn de twee nieuwe bestuursleden namens de werknemers. Daarnaast is nog een werknemerszetel vrijgekomen vanwege het vertrek van Iris Blankers. Vanaf 22 februari kan er gestemd worden, want er zijn twee geschikte kandidaten: Henco van Ommeren en Pim Muilwijk.

SPF, uw steun in de rug!

Een bericht van het Sociaal Personeelsfonds

Een moeilijk jaar ligt achter ons en ook in 2021 zijn we nog niet klaar met de coronacrisis. Vrijwel iedereen van ons wordt op een manier geraakt in meer of mindere mate. Misschien ervaart u ook op financieel vlak problemen of onduidelijkheden. Aarzel daarbij niet om aan te kloppen bij het Sociaal Personeelsfonds (SPF). Wij kunnen u helpen door weer grip te krijgen op uw

schuld, overzicht te creëren met hulp van een van onze budgetcoaches of we kunnen helpen door een vakantie voor u mogelijk te maken. Lees meer over de mogelijkheden op www.pensioenfondstno.nl bij Documenten. U kunt u aanmelden door een e-mail te sturen naar spf@tno.nl of bel de secretaris 06- 55 46 15 64. Wij helpen u graag!

Cijfers

Via de site bij 'Nieuws' houden we u op de hoogte van de actuele situatie.

Beleidsdekkingsgraad: 102,2% (mei 2020) en 98,9% (januari 2021)

Beleggingsrendement: 0,02% (mei 2020) en -0,7% (januari 2021)

Gemiddeld rendement extra kapitaal voor eigen risico bij NNIP voor Extra Pensioen, Netto Pensioen en TOP januari 2021: -0,97%

Colofon

Life & Pension is een uitgave van PensioenfondsTNO voor deelnemers en pensioengerechtigden.

Tekst: PensioenfondsTNO i.s.m.

Ernestien Honning

Vormgeving: Mariëtte Jongen

Fotografie: Chantal Vluggen, iStock

Redactie

Heeft u vragen of suggesties met betrekking tot Life & Pension, stuur dan een e-mail naar info@pftno.nl, bel naar 070 - 4138 602 of stuur een brief naar PensioenfondsTNO, Redactie Life & Pension, Postbus 7018, 2280 KA Rijswijk.

Druk: Quantes

Oplage: 2.250 exemplaren

Rechten

Niets van deze uitgave mag worden overgenomen of vermenigvuldigd zonder toestemming van PensioenfondsTNO. Aan de inhoud van deze Life & Pension kunnen geen rechten worden ontleend.

Stichting PensioenfondsTNO
Laan van Zuid Hoorn 165
2289 DD Rijswijk
Postbus 7018
2280 KA Rijswijk

Telefoon: 070 - 4138 602
Telefax: 070 - 4138 620
E-mail: info@pftno.nl
Website: www.pensioenfondstno.nl
Pensioenuitvoering AZL N.V.